

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**GENEL KURUL
KARAR**

ALİ BAYRAM İSKENDER BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2020/31370

Karar Tarihi : 25/9/2025

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN
Başkanvekili : Basri BAĞCI
Üyeler : Rıdvan GÜLEÇ
Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Selahaddin MENTEŞ
İrfan FİDAN
Kenan YAŞAR
Yılmaz AKÇİL
Ömer ÇINAR
Metin KIRATLI

Raportör : Hüseyin Özgür SEVİMLİ

Başvurucu : Ali Bayram İSKENDER

Vekili : Av. Zeliha DERVİŞOĞLU

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, terör örgütüne üye olma suçundan verilen mahkûmiyet kararında başvurunun karar sonucunu değiştirebilecek nitelikteki esaslı iddialarının karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvuruda, başkaca temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği iddiaları da bulunmaktadır.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 7/10/2020 tarihinde yapılmıştır. Komisyon, adli yardım talebinin kabulüne ve başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmuştur.

4. Birinci Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

6. Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık), aralarında bireysel başvuru konusu olayların geçtiği tarihte öğretmen olarak görev yapan başvurunun da bulunduğu kişiler hakkında Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanmasına (FETÖ/PDY) üye oldukları şüphesiyle soruşturma başlatmıştır. Soruşturma sırasında kolluk tarafından yapılan araştırmalar sonucunda başvurunun ByLock programını kullandığına, Asya Katılım Bankası Anonim Şirketinde (Bank Asya) hesabı bulunup bu hesap üzerinde 2014 yılı ve sonrasında bankacılık işlemleri gerçekleştirdiğine, anılan örgütle irtibatı nedeniyle kapatılan Aktif Eğitimciler Sendikasına (AKTİF EĞİTİM-SEN) 1/7/2014-17/11/2015 tarihleri arasında üyeliği olduğuna ve çocuklarının aynı nedenle kapatılan F.E.K. okulunda öğrenim gördüklerine dair tespitlerde bulunulmuştur.

7. Başvurucu; soruşturma evresinde alınan ifadelerinde özetle AKTİF EĞİTİM-SEN'e memurların haklarını koruduğunu düşündüğü için ve herhangi bir yönlendirme olmadan üye olduğunu, üyelik dışında Sendikada görev almadığını ve kamuoyunda 17/25 Aralık olayları olarak bilinen süreçten sonra da Sendikadan ayrıldığını, ByLock programını kullanmadığını, Bank Asyanın kredi kartı olanaklarının daha uygun olduğunu düşündüğü için bu Bankada hesap açtığını ve sadece kredi kartı işlemleri gerçekleştirdiğini, örgüt yöneticilerinin talimatıyla bağlantılı olarak bankacılık işlemi yapmadığını ve kredi kartı ile gerçekleştirdiği işlemlerin çocuklarının okul ödemelerine ilişkin olduğunu savunmuştur.

8. Soruşturmanın tamamlanması üzerine Başsavcılık 3/1/2017 tarihinde aralarında başvurunun da bulunduğu şüpheliler hakkında iddianame düzenlemiştir. Başsavcılık iddianamede, başvurunun ByLock programını kullandığına dair tespit başta olmak üzere Bank Asya hesap hareketlerine, AKTİF EĞİTİM-SEN üyeliğine, çocuklarını örgüte müzahir okula göndermesine ve öğretmenlik mesleğinden çıkarılmasına dayanarak terör örgütüne üye olma suçunu işlediğini ileri sürmüştür.

9. Başvurucu hakkındaki yargılama Samsun 3. Ağır Ceza Mahkemesinde (Mahkeme) görülmüştür. Mahkeme, duruşma hazırlığı işlemlerine dair 17/1/2017 tarihinde düzenlediği Tensip Tutanağı'nda -diğerlerinin yanı sıra- başvurunun ByLock programını kullandığına dair tespiti esas olan verilerin Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığından (EGM-KOM) getirilmesine karar vermiştir.

10. Başvurucu; Mahkemedeki savunmasında -diğerlerinin yanı sıra- kendi adına kayıtlı GSM hattı üzerinden ByLock programını kullanmadığına dair beyanlarına ek olarak çalıştığı okulda idareci konumunda görev yaparken akıllı tahtaların internet bağlantılarının ara sıra kesildiğini, bu nedenle öğrencilere internete bağlanmaları için kendi telefonunu verdiğini, ByLock bağlantısının bu sırada bilgisi dışında gerçekleştirilmiş olabileceğini söylemiştir.

11. Yargılama sırasında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) başvurusunun kullandığı GSM hattına tanımlanan internet protokol (IP) numaraları ile ByLock programına ait IP numaraları arasındaki bağlantılara ilişkin CGNAT (HIS) kayıtlarını, EGM-KOM ise başvuruyla ilişkilendirilen 21915 user-ID numarasına ait ve bu numaraya bağlı olarak çözümlenen alt verileri içeren 12/7/2017 tarihli ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nı dosyaya sunmuştur. Anılan tutanakta söz konusu user-ID numarasının başvuru tarafından kullanıldığına dayanak olarak şu tespitlere yer verilmiştir:

i. "Kullanıcı Profil Bilgileri" başlıklı kısımda bu user-ID'ye bağlı oluşturulan kullanıcı adının *Said*, şifrenin *alibayram*, adının *Ulvi*, mesajın "*Allahumme sallı ala seyyidina MUHAMMED*" ve son çevrim içi olduğu tarihin 11/5/2015 olduğu,

ii. 21915 user-ID numarasının başvuru adına kayıtlı GSM hattı üzerinden kullanıldığı ve tespit edilebilen ilk log tarihinin 8/11/2014 olduğu, bu user-ID üzerinden aktif olarak yazışma/arama yapıldığı ve e-posta alınıp gönderildiği,

iii. Söz konusu user-ID numarasını arkadaş listesine (roster kayıtları) ekleyen ve gerçek kullanıcıları tespit edildiği belirtilen diğer ByLock kullanıcılarının bu user-ID numarasına "*ali bayram*", "*said*" ve "*Ulvi*" isimlerini verdikleri, bu user-ID numarasının kendi roster kayıtlarına eklediği diğer user-ID numaralarının bazılarının da kullanıcılarının tespit edildiği,

iv. 21915 user-ID numarası tarafından "*abiler*" ve "*zmr*" adında iki grup kurulduğu ve bu gruplara üye olan bazı user-ID numaralarının da kullanıcılarının tespit edildiği, benzer şekilde söz konusu user-ID numarasının kullanıcılarının tespit edilen/edilemeyen başka kişiler tarafından kurulan birden fazla gruba da üye olduğu, anılan gruplara katılan başka user-ID numaralarının bir kısmının da kimler tarafından kullanıldıklarının tespit edildiği,

v. 21915 user-ID numarası ile 67398 user-ID numarasını kullandığı değerlendirilen N.A. arasında 28/4/2015 tarihinde yapılan yazışmalarda 21915 user-ID numaralı kullanıcı tarafından "*olur [i]nşlhh...caminin orda kaçta olimm*", "*benim evin ordaki camii*" ve "*olur inslhh*" şeklinde, 264028 user-ID numarasını kullanan ve gerçek kimliği tespit edilemeyen kişi ile 8/5/2015 tarihinde yapılan yazışmada da 21915 user-ID numaralı kullanıcı tarafından "*cpk şukur*" şeklinde mesajlar gönderildiği belirlenmiştir.

vi. ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda ayrıca 21915 user-ID numaralı kullanıcı ile gerçek kimlik bilgileri tespit edilen/edilemeyen diğer ByLock user-ID numaraları arasında gerçekleşen aramalara dair kayıtlarla bu user-ID numarası ile ByLock kullanıldığı sırada oluşan IP bağlantılarına dair tablolara da yer verilmiştir.

12. Yargılama sonucunda Mahkeme 7/12/2017 tarihinde, başvurusunun CGNAT kayıtları ve ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda tespit edilen veriler doğrultusunda ByLock programını kullandığına ve AKTİF EĞİTİM-SEN'e üye olduğuna dair olgulara dayanarak terör örgütüne üye olma suçunu işlediği sonucuna ulaşmış ve atılı suçtan başvuru hakkında 6 yıl 3 ay hapis cezası vermiştir.

13. Başvurucu, mahkûmiyet kararına karşı -diğerlerinin yanı sıra- ByLock programını örgütsel veya başka bir amaçla kullanmadığına ve ByLock verilerini içeren hard diskin Mahkeme huzuruna getirilerek bu veriler üzerinde bilirkişi incelemesi yapılmasına dair itirazlarını dile getirerek istinaf kanun yoluna başvurmuştur. Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi (Daire) 22/2/2018 tarihli kararıyla başvurunun istinaf talebini esastan reddetmiştir. Anılan kararda başvuru hakkında yer verilen değerlendirmeler şöyledir:

"Sanık Ali Bayram İskender'in, örgütün kriptolu haberleşme aracı olan ByLock programını mobil telefonunda kullandığının belirlendiği, suç tarihinde Samsun Milli Eğitim Müdürlüğü kadrosunda öğretmen olarak görev yapan sanığın FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne müzahir Aktif Eğitimciler Sendikasına (AKTİF-SEN) bu yönünü bilerek üye olduğu, çocuklarının örgüte müzahir [F.] okulunda öğrenim gördüğü,

...

[Başvurucu da dâhil olmak üzere kararda adları geçen diğer] Sanıkların, süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk arz eden eylemlerinin silahlı terör örgütü üyeliği suçunu oluşturduğu, temadının, yakalanma işlemlerinin gerçekleştiği suç tarihine kadar kesilmediğinin anlaşıldığı"

14. Başvurucu, benzer itirazlarını yineleyerek Daire kararına karşı temyiz kanun yoluna başvurmuş; (kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesi 23/6/2020 tarihinde Daire kararını onamıştır.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. İlgili Mevzuat

15. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "*Silâhlı örgüt*" başlıklı 314. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla, silahlı örgüt kuran veya yöneten kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

..."

16. 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun "*Terör tanımı*" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 15/7/2003-4928/20 md.) Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir."

17. 3713 sayılı Kanun'un "Terör suçlusu" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Birinci maddede belirlenen amaçlara ulaşmak için meydana getirilmiş örgütlerin mensubu olup da, bu amaçlar doğrultusunda diğerleri ile beraber veya tek başına suç işleyen veya amaçlanan suçu işlemese dahi örgütlerin mensubu olan kişi terör suçlusudur.

Terör örgütüne mensup olmasa dahi örgüt adına suç işleyenler de terör suçlusu sayılır."

2. Yargıtay Kararları

18. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 25/6/2020 tarihli ve E.2019/11650, K.2020/3039 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Somut dosyada sanık [S.nin] kullandığını kabul ettiği ... ID numaralı Bylock'ta sadece diğer sanık [Ö.nün] ekli olması ve yazışma içeriklerinin örgütsel nitelikte olmadığını anlaşılmasına rağmen hatalı değerlendirmeye sanığın, örgüt talimatı ile bu ağa dahil olunduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının kabul edilerek yazılı şekilde mahk[û]miyetine karar verilmesi... [kanuna aykırıdır.]"

19. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 30/9/2024 tarihli ve E.2022/3864, K.2024/11879 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 26.09.2017 tarihli ve 2017/16-956 Esas, 2017/970 sayılı Kararı ile onanarak kesinleşen Yargıtay (Kapatılan) 16. Ceza Dairesinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla verdiği 24.04.2017 tarihli ve 2015/3 Esas, 2017/3 sayılı Kararı ile Anayasa Mahkemesinin Ferhat Kara başvurusuna ilişkin 04.06.2020 tarihli ve 2018/15231 başvuru numaralı kararında belirtildiği üzere; ByLock iletişim sisteminin FETÖ/PDY silahlı terör örgütü mensuplarının kullanılmaları amacıyla oluşturulan ve münhasıran bu suç örgütünün bir kısım mensupları tarafından kullanılan bir ağ olması nedeniyle, örgüt talimatı ile bu ağa dahil olunduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının, her türlü şüpheden uzak, kesin kanaate ulaştırılacak teknik verilerle tespiti halinde kişinin örgütle bağlantısını ortaya koyan bir delil olacağına şüphe bulunmamakla birlikte, savunmasında ByLock kullanıcısı olmadığını bildiren sanığın savunmasının denetlenmesi bakımından 105485 User ID numaralı ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında ekleyen, eklenen ve irtibatlı bulunduğu kişiler olarak görünen şahıslar hakkında soruşturma yahut kovuşturma bulunup bulunmadığı araştırılarak, varsa sanık ile ilgili aşama beyanları ile sanığın eşi [H.A.nın] yargılandığı dava dosyasının, yine iddianamede bir kısım beyanlarına yer verilen, kovuşturma aşamasında tanık sıfatı ile dinlenen [T.U.nun] hazırlık aşaması ifade ve teşhis tutanaklarının getirilip incelenerek, [T.U.nun] beyanında geçen [A.] isimli kişinin sanık olup olmadığının da tespit edilerek, temyiz aşamasında geldiği anlaşılan Siirt Cumhuriyet Başsavcılığının ... soruşturma numaralı dosyası içerisinde yer alan bilgi, belgelerin ve eşi ile adının geçtiği veri inceleme raporunun 5271 sayılı CMK'nın 217 nci maddesi uyarınca duruşmada okunup tartışılması, ilgili şahısların usulüne uygun olarak tanık sıfatıyla dinlenmelerinden sonra sanığın hukuki durumunun tayin ve takdiri gerekirken eksik araştırma ile yazılı şekilde hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir."

20. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 31/10/2024 tarihli ve E.2022/7769, K.2024/12947 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Savunmasında ByLock kullanıcısı olmadığını bildiren sanığın savunmasının denetlenmesi bakımından ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında ekleyen, eklenen ve irtibatlı bulunduğu kişiler olarak gözüken şahıslar hakkında soruşturma yahut kovuşturma bulunup bulunmadığı araştırılarak, varsa sanık ile ilgili aşama beyanları dosyaya getirilip, tanık sıfatıyla ifadelerine başvurulduktan sonra sonucuna göre bir karar verilmesi,

UYAP'ta bulunan örgütlü suçlar bilgi havuzunda araştırma yapılarak sonucunda var ise bu araştırma kapsamında elde edilecek tüm delillerin CMK'nın 217 nci maddesi uyarınca sanık ve müdafine okunması, sanığın söz konusu delillere ilişki beyanlarının alınması, var ise beyanda bulunan şahısların duruşmada tanık sıfatıyla beyanlarının alınması, tespit edilen tüm delillerin karar yerinde tartışılması lüzumu ... [bozmayı gerektirmiştir.]"

21. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 19/11/2024 tarihli ve E.2022/6917, K.2024/14300 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"1- (...) ByLock kullanıcısı olduğunu kabul etmeyen sanığın, ByLock uygulamasını kullandığının kuşkuya yer vermeyecek şekilde teknik verilerle tespiti halinde, ByLock kullanıcısı olduğuna dair delilin atılı suçun sübutu açısından belirleyici nitelikte olması karşısında, ilgili birimlerden ayrıntılı ByLock tespit ve değerlendirme raporunun getirtilmesi, ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında roster kayıtlarında ismi geçen şahısların kimlik bilgilerinin tespitine çalışılarak, bu suçtan sanık olup olmadıklarının, dosya sanığı ile ilgili beyanlarda bulunup bulunmadıklarının araştırılması ve var ise dosyalarının celp edilip incelenmesi ile tanık olarak duruşmaya çağrılıp dinlenilmeleri sağlanarak 5271 sayılı Kanun'un 217 nci maddesi uyarınca sanık ve müdafine diyeceklerinin sorulduktan sonra sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken eksik araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi,

2- Temyiz aşamasında dosyaya gelen; Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Daire Başkanlığının veri inceleme raporunda sanığın 'SAYY' olarak derecelendirildiği anlaşılmakla bahse konu raporda [zümre başkanı H. ve öğretmen K.] olarak kayıtlı olan şahısların açık kimlik bilgilerinin tespiti ile haklarında FETÖ/PDY silahlı terör örgütü ile iltisaklı soruşturma yürütülüp yürütülmediğinin araştırılarak, soruşturma yürütüldüğünün tespit edilmesi durumunda söz konusu dosyaların getirilip incelenmesi ve mahkeme huzurunda tanık olarak dinlenmelerinin sağlanması ile UYAP'ta oluşturulan örgütlü suçlar bilgi bankasında sanık hakkında herhangi bir beyan yahut bilgi olup olmadığının araştırılması, tespit edilmesi halinde bu şahısların usulüne uygun olarak tanık sıfatıyla dinlenmeleri sağlanarak 5271 sayılı Kanun'un 217 nci maddesi uyarınca sanık ve müdafine diyeceklerinin sorulduktan sonra sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken eksik araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi,

3- Mahk[û]miyete esas alınan, suçun sübutu ve cezanın kişiselleştirilmesi bakımından belirleyici delil olan ve talimat ile dinlenen tanık [T.G.nin] doğrudan aleni duruşmada sanıkların huzurunda veya 5271 sayılı CMK'nın 180/1-2-5 maddesi gereğince SEGBİS kullanılmak ya da anılan Kanunun 181/1 maddesinde öngörülen usule riayet edilmek suretiyle istinabe yoluyla dinlenip AIHS'in 6/3-d ve Anayasanın 36. maddeleri ile teminat altına alınan 'iddia/kamu tanelarını sorguya çekmek veya çekirmek' hakkı tanınması gerektiği gözetilmeden; tanığın dinlenilmesi için belirlenen günün sanık ve müdafine bildirilmeden, sanığın tanığı sorgulama hakkının engellenmesi suretiyle CMK 180/1 ve 181/1 maddelerindeki emredici hükümlere riayet edilmeyerek savunma hakkının kısıtlanmasına yol açacak şekilde CMK'nın 181/1 ve 210 uncu maddelerine muhalefet edilmesi ... [bozmayı gerektirmiştir.]"

22. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 10/3/2025 tarihli ve E.2022/28880, K.2025/7321 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Kuruluş, amaç, örgüt yapılanması ve faaliyet yöntemleri Dairemizin 2015/3 Esas sayılı kararında anlatılan ve nihai amacı, Devletin Anayasal nizamını cebir ve şiddet kullanarak değiştirmek olduğu anlaşılan FETÖ/PDY terör örgütünün başlangıçta bir ahlak ve eğitim hareketi olarak ortaya çıkması ve toplumun her katmanının büyük bir kesimince de böyle algılanması, amaca ulaşmak için her yolu mübah gören fakat sözde meşruiyetini sivil alanda dinden, kamusal alanda ise hukuktan aldığı izlenimi vermek için yeterli güce ulaşmıyacağı kadar alenen kriminalize olmamaya özen göstermesi gerçeği nazara alındığında, sanığa ait ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında herhangi bir örgütsel içerik tespit edilemediği, ekli kişi olarak sadece bir hesap bulunduğu, programın okul dersleri konusunda haberleşmek için yurtdışında olduğu tespit edilen [S.P.] isimli kişinin kurduğu ve örgütsel amaçla kullanmadığı yönündeki savunmasının aksi ispatlanamayan, dosya içerisinde bunun dışında bir delil bulunmayan sanığın, mahkûmiyete yeter her türlü şüpheden uzak kesin delil bulunmaması karşısında silahlı terör örgütüne üye olmak suçundan CMK'nın 223/2-e maddesi gereğince beraatine karar vermek gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması... [bozmayı gerektirmiştir.]"

23. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 17/3/2025 tarihli ve E.2022/15071, K.2025/8640 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında eşi [M.E.] dışında başka örgüt mensubu ekli bulunmayan ve herhangi örgütsel içerikli yazışma içeriği tespit edilemeyen, suç tarihi itibarıyla örgütsel bağımlı ortaya koyan herhangi bir kod adı olmayan, kendi savunmasında da örgütsel herhangi bir sohbete katılmadığını ve örgüt içinde yer almadığını savunan, UYAP'ta oluşturulan örgütlü suçlar bilgi bankasında hakkında herhangi bir beyan yahut ifade bulunmayan sanığın beraati yerine mahkûmiyetine karar verilmesi ... [bozmayı gerektirmiştir.]"

24. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 21/4/2025 tarihli ve E.2022/19300, K.2025/12161 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında başka örgüt mensubu ekli bulunmayan ve herhangi örgütsel içerikli yazışma içeriği tespit edilemeyen, suç tarihi itibarıyla örgütsel bağımlı ortaya koyan herhangi bir kod adı olmayan, kendi savunmasında da örgütsel herhangi bir sohbete katılmadığını ve örgüt içinde yer almadığını savunan, UYAP'ta oluşturulan örgütlü suçlar bilgi bankasında hakkında herhangi bir beyan yahut ifade bulunmayan sanığın beraati yerine mahkûmiyetine karar verilmesi... [bozmayı gerektirmiştir.]"

25. ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda örgütsel içerik tespit edilemeyen kullanıcılar yönünden -somut olayın özelliğine göre- yapılması gerekli görülen araştırma ve inceleme işlemlerine ilişkin benzer yöndeki birçok karar arasından bkz. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 30/10/2024 tarihli ve E.2022/6887, K.2024/12706; 31/10/2024 tarihli ve E.2022/13560, K.2024/12904; 4/11/2024 tarihli ve E.2022/8312, K.2024/13516; 5/11/2024 tarihli ve E.2022/8457, K.2024/13588; 25/11/2024 tarihli ve E.2024/17021, K.2024/15092; 28/11/2024 tarihli ve E.2022/15419, K.2024/15834; 6/1/2025 tarihli ve E.2022/28134, K.2025/427; 21/1/2025 tarihli ve E.2021/11306, K.2025/1891; 21/5/2025 tarihli ve E.2025/542, K.2025/15312 sayılı kararları.

26. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 13/9/2017 tarihli ve E.2017/1823, K.2017/4870 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Ayrıntıları ve hukuki mahiyeti Dairemizin 24.04.2017 tarih 2015/3 esas 2017/3 karar sayılı ilk derece kararında ve 14.07.2017 tarih 2017/1443 - 4758 sayılı ilamında açıklandığı üzere; oluşturulması, dahil olunması, kullanılması ve teknik özellikleri itibar[ıyla] münhasıran FETÖ/PDY Silahlı terör örgütü mensuplarınca kullanılan kriptolu iletişim ağı ByLock'u yoğun biçimde kullandığı, yazışma içerikleri incelendiğinde örgüt içerisinde para toplamak ve toplantılar yapmak gibi faaliyetlerde bulunduğu, örgütsel gizlilik adına ayrıca Kakao isimli programı da kullandığı belirlenerek örgütün hiyerarşik yapısına dahil olduğu kabul edilen sanık ile ilgili hükme esas alınan tüm delillerin hukuka uygun olarak elde edildiğinin belirlendiği aşamalarda ileri sürülen iddia ve savunmaların temyiz denetimini sağlayacak biçimde eksiksiz olarak sergilendiği, özleri değiştirmeksizin tartışıldığı, vicdani kanının kesin, tutarlı ve çelişmeyen verilere dayandırıldığı, eylemlerin doğru olarak nitelendirildiği ve kanunda öngörülen suç tipine uyduğu, yaptırımların kanuni bağlamda şahsileştirilmek suretiyle uygulandığı anlaşılmakla; sanık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden CMK'nın 302/1. maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün ONANMASINA..."

27. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 19/11/2024 tarihli ve E.2022/7236, K.2024/14303 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock kullanıcı olduğu kesin delillerle tespit edilen, kod adı kullanan sanık hakkında; aşamalarda beyanları alınan tanıkların, FETÖ/PDY terör örgütü içerisinde polis okulu öğrencisi abiliği yaparak sohbet toplantıları düzenlediğine ve örgüt içerisinde aktif faaliyet yürüttüğüne ilişkin ifadeleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde;

... [S]anık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden 5271 sayılı CMK'nın 302/1 inci maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün ONANMASINA ..."

28. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 12/2/2025 tarihli ve E.2024/20610, K.2025/3943 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında yer alan sanığın gerçekleştirdiği örgütsel içerikteki mesajlaşmalar ve usulüne uygun olarak dinlenen tanıkların beyanları nazara alındığında;

... [S]anık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden 5271 sayılı CMK'nın 302/1 inci maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün ONANMASINA ..."

29. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 21/4/2025 tarihli ve E.2023/1682, K.2025/11598 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Yargılama sürecindeki usulî işlemlerin kanuna uygun olarak yapıldığı, örgütsel içerikler bulunan ByLock tespit ve değerlendirme tutanağı ve hükme esas alınan tüm delillerin hukuka uygun olarak elde edildiğinin belirlendiği, aşamalarda ileri sürülen iddia ve savunmaların temyiz denetimini sağlayacak biçimde eksiksiz olarak sergilendiği, özleri değiştirmeksizin tartışıldığı, vicdani kanının kesin, tutarlı ve çelişmeyen verilere dayandırıldığı, eylemlerin doğru olarak nitelendirildiği ve kanunda öngörülen suç tipine uyduğu, yaptırımların kanuni bağlamda şahsileştirilmek suretiyle uygulandığı anlaşılmakla; sanık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden 5271 sayılı CMK'nın 302/1. maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün Tebliğname'ye uygun olarak ONANMASINA ..."

30. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 13/5/2025 tarihli ve E.2022/21314, K.2025/14216 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock kullanıcısı olduğu dosyada yer alan ve örgütsel içerikler bulunduran ByLock tespit değerlendirme tutanağıyla tespit edilen sanığın faaliyetleri ve tüm dosya kapsamı bir bütün olarak değerlendirildiğinde mahkemenin kabulünde bir isabetsizlik bulunmamakla; ... sanık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden 5271 sayılı CMK'nın 302/1. maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün Tebliğname'ye uygun olarak ONANMASINA ..."

31. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 20/5/2025 tarihli ve E.2022/23340, K.2025/14964 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Örgütün iletişim programı olan ByLock'ta örgütsel içerikli yazışmalar yaptığı görülen sanığın silahlı terör örgütü üyesi olduğuna dair kabulde ve verilen hükümde hukuka aykırılık görülmemiştir."

32. ByLock programının örgütsel iletişimin sağlanması amacıyla kullanıldığının mesaj içerikleri itibarıyla tespit edilmesi durumunda bu hususun terör örgütü üyeliği açısından belirleyici delil olarak değerlendirilmesine ilişkin birçok karar arasında bkz. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 20/5/2025 tarihli ve E.2022/22009, K.2025/14978; 23/6/2025 tarihli ve E.2022/14013, K.2025/18271 sayılı kararları.

B. Uluslararası Hukuk

1. Sözleşme Hükümleri

33. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 6. maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, ... cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan ... bir mahkeme tarafından davasının ... hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir..."

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadı

34. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) FETÖ/PDY'ye üye olma suçundan yapılan yargılama sonucunda ByLock programının kullanımına, örgütle bağlantılı sendika ile derneğe üye olunmasına ve Bank Asya hesap hareketlerine dayanılarak verilip kesinleşen mahkûmiyet kararı üzerine yapılan *Yalçınkaya/Türkiye* ([BD], B. No: 15669/20, 26/9/2023) başvurusunda belirleyici olarak ByLock delilinin kullanılmasını suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile adil yargılanma hakkı kapsamında ele almıştır.

35. AİHM karara konu davada başvuru hakkında mesaj veya e-posta yoluyla yapılan herhangi bir iletişimin belirlenemediği, ByLock tespitinin mahkûmiyet kararı yönünden belirleyici delil olarak kabul edildiği sonucuna ulaşmıştır. Bu kabule göre ByLock deliline ilişkin olarak anılan kararda suçta ve cezada kanunilik ilkesi yönünden yaptığı değerlendirmelerde AİHM;

i. Başvurucunun silahlı terör örgütüne üyelikten mahkûmiyetinin 5237 sayılı Kanun'un 314. maddesinin (2) numaralı fıkrasına dayandığını belirtmiş, bu yasal çerçevenin bir kimsenin -gerektiğinde uygun hukuki danışmanlık olarak- hangi eylemlerin kendisini cezai olarak sorumlu kılacağına bilmesini sağlamak için yeterli hassasiyetle formüle edildiğini vurgulamıştır. Buna göre asıl meselenin iç hukukun gereklilikleri de gözönüne alındığında mahkûmiyetin yeterince öngörülebilir olup olmadığı olduğunu ifade etmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 245, 249, 254).

ii. Bu kapsamda mahkemelerin ilgili kanuna uymamasının veya belirli bir davada bu kanunu makul olmayan bir şekilde yorumlamasının ve uygulamasının da Sözleşme'nin 7. maddesinin ihlaline yol açabileceğine dikkati çekmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 256).

iii. Ulusal hukuka göre silahlı terör örgütüne üye olma suçunun belirli bir kasıtlı işlendiğini, Yargıtay kararlarında da terör örgütü üyeliğinden mahkûmiyetin ancak sanığın faaliyetlerinin sürekliliği, çeşitliliği ve yoğunluğuna dayalı olarak silahlı örgütle organik bağının tespit edilmesi ve örgütün hiyerarşik yapısı içinde bilerek ve isteyerek hareket ettiğinin ve örgütün amaçlarını benimsediğinin ortaya konması hâlinde söz konusu olabileceğini açıklığa kavuşturduğunu belirtmiştir. Ayrıca Yargıtayın suçun manevi unsurunu *doğrudan kasıt ve suç işleme amacı veya hedefi* olarak belirlediğini, dolayısıyla bir örgüte katılan kişinin örgütün suç işlediğini veya suç işlemeyi amaçladığını bilmesi ve bu amacın gerçekleşmesi için özel bir niyete sahip olması gerektiğini ifade etmiştir. Terör örgütüne üye olma suçunun oluşması için örgütün faaliyetleriyle bağlantılı olarak ve örgütün amaçlarını gerçekleştirmek gayesiyle fiilî bir suçun işlenmesi gerekmesi de kişinin yine de örgütün fiilî varlığına veya güçlenmesine maddi ya da manevi somut bir katkıda bulunmuş olması gerektiğini vurgulamıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 247-249).

iv. ByLock'un sıradan bir ticari mesajlaşma uygulaması olmadığını ve kullanımının *prima facie* olarak FETÖ/PDY ile bir tür bağlantıya işaret edebileceğini kabul etmiştir. Bununla birlikte 5237 sayılı Kanun'un 314. maddesinin (2) numaralı fıkrası kapsamında cezalandırılan fiilin iddia edildiği gibi sadece bir suç şebekesiyle bağlantı olmayıp kanunda belirtilen kurucu -maddi ve manevi- unsurlar temelinde tespit edildiği ölçüde *silahlı bir terör örgütüne üyelik* olduğunu belirtmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 259, 260).

v. Somut olaya ilişkin olarak başvurunun mahkûmiyetinin ByLock uygulamasını kullandığı iddiasından kaynaklandığını, ulusal mahkemelerin başvurunun sendika ve dernek üyeliği ile Bank Asyadaki hesabına atıfta bulunmasına rağmen, ilgili suçun tüm kurucu unsurlarının başvurunun ByLock kullanmasına dayandığını, bunun silahlı terör örgütü üyeliğini ve özellikle de kişisel cezai sorumluluğunun tesis edilmesini sağlayan gerekli manevi bağı kurmak için tek başına yeterli kabul edildiğini belirtmiştir. ByLock kullanımına ilişkin tespit, delil değerinin ötesinde, Yargıtay tarafından yorumlandığı şekliyle suçun maddi ve manevi unsurlarının varlığına ilişkin bireyselleştirilmiş bir tespitini yerini aldığı, böylece 5237 sayılı Kanun'un 314. maddesinin (2) numaralı fıkrasının gerekliliklerini yerine getirmediği ve konuyu 7. maddenin alanına soktuğu kanaatine varmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 262).

vi. Bu bağlamda ilgili ulusal mahkemelerin kararlarında, ByLock kullanımının başvurunun FETÖ/PDY'nin cebir ve şiddet kullanarak terörist amaçlar taşıdığını

bildiği sonucunu nasıl doğurduğuna, FETÖ/PDY'nin iradesine boyun eğdiğine, amaçlarını gerçekleştirmek için özel bir niyete sahip olduğuna ve hiyerarşisinin bir parçası olarak faaliyetlerine katıldığına veya ulusal hukukun gerektirdiği şekilde örgütün fiili varlığına veya güçlenmesine maddi ya da manevi katkı sağladığına ilişkin anlamlı bir açıklama yapmadığına işaret etmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 263).

vii. Ulusal mahkemelerin 5237 sayılı Kanun ve 3713 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerini geniş yorumlamak suretiyle ByLock kullanımının silahlı terör örgütü üyeliği anlamına geldiğini tespit ettiğini belirtmiştir. Ulusal hukuktaki suçun yasal tanımı kapsamında gerekli olan kastın varlığı tespit edilmeden, ByLock kullanıcılarına etkili bir şekilde objektif sorumluluk yüklediğini ifade etmiştir. Ulusal mahkemeler tarafından kanunun bu şekilde geniş ve öngörülemez bir biçimde yorumlanmasının suçun kurucu -özellikle de manevi- unsurlarını bir kenara bırakma ve bu suçu katı bir sorumluluk suçuna dönüştürme ve böylece iç hukukta açıkça belirtilen gerekliliklerden ayrılma etkisi yarattığı sonucuna varmıştır. Bu açıklamalar ışığında suçta ve cezada kanunilik ilkesinin ihlal edildiği kanaatine ulaşmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 271, 272).

36. Söz konusu kararda adil yargılanma hakkı yönünden yaptığı değerlendirmeler de ise AİHM;

i. Hayatın her alanında dijitalleşmenin arttığı gözönünde bulundurulduğunda elektronik delillerin ceza yargılamalarında yaygın hâle geldiğini kabul etmiştir. Somut davada daha sonra yapacağı incelemeye hâle getirmeksizin, bir bireyin bir suç örgütü için özel olarak tasarlanmış ve münhasıran bu örgütün iç haberleşmesinde kullanılan şifreli bir mesajlaşma sistemini kullandığını kanıtlayan elektronik delillere başvuranın organize suçlarla mücadelede çok önemli olabileceğini vurgulamıştır. Ayrıca elektronik delillerin geleneksel delil türlerinden pek çok açıdan farklı olduğunu ve doğası gereği tahrir edilmeye, zarar görmeye, değiştirilmeye veya manipüle edilmeye daha yatkın olması nedeniyle farklı güvenilirlik sorunları ortaya çıkardığını kaydetmiştir. Bu bağlamda ayrıca ceza yargılamalarında test edilmemiş elektronik delillerin kullanılmasının bu tür delillerin toplanmasında uygulanan prosedür ve teknolojinin doğası gereği karmaşık olması sebebiyle yargı açısından zorluklar içerebileceğini belirterek bu nedenle ulusal hâkimlerin bu delillerin gerçekliğini, doğruluğunu ve bütünlüğünü tespit etme kabiliyetinin azalabileceğini yinelemiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 312).

ii. Özellikle şifrelenmiş ve/veya hacim ya da kapsam bakımından çok büyük veriler söz konusu olduğunda elektronik delillerin ele alınmasının koluğu ve adli makamları hem soruşturma hem de kovuşturma evrelerinde ciddi pratik ve usuli zorluklarla karşı karşıya bırakabileceğini ifade etmiştir. Bununla birlikte bu unsurların Sözleşme'nin 6. maddesinin (1) numaralı fıkrası kapsamındaki güvencelerin daha katı veya daha yumuşak bir şekilde farklı uygulanmasını gerektirmediğini vurgulamıştır. Usuli ve kurumsal güvenceler ile adil yargılanmanın temel ilkeleri ışığında yargılamanın genel olarak hakkaniyete uygun olup olmadığını değerlendirmek durumunda olduğunu belirtmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 312, 313).

iii. "*Delillerin Niteliği*" başlığı altında yaptığı inceleme sonucunda ulusal mahkemelerin başvuru hakkındaki davada CGNAT verilerini tek başına değil ByLock sunucusundan elde edilen veriler ve HTS kayıtları ile birlikte

değerlendirdiğini ve bu ayrı veri setleri birlikte incelendiğinde başvurunun ByLock uygulamasını kullandığını ortaya koyduğu sonucuna vardığını ifade etmiştir. Diğer yandan Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) tarafından elde edilmesinden adli makamlara teslim edilmesine kadar ByLock verilerinin bütünlüğünü sağlamaya yönelik özel usuli güvencelerin bulunmadığını ve bu durumun da verilerin *niteliği* konusunda ilk bakışta şüphe uyandırdığını kabul etse de bu verilerin doğruluğunu sorgulamak için yeterli unsurlara sahip olmadığı sonucuna varmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 323).

iv. "*Başvurucunun Delillere İtiraz Edebilmesi*" başlığı altındaki incelemede ise başvurunun, dava dosyasında yer alan tüm ByLock raporlarına erişiminin olmasının bu raporların oluşturulduğu verilere erişim talep etme hakkı veya menfaati olmadığı anlamına gelmediğini belirtmiştir. Söz konusu ByLock verilerinin başvuru hakkındaki ceza soruşturmasını tetikleyen veriler olduğunu, dolayısıyla davada kritik öneminin bulunduğunu, esasen bu verilerin sadece başvurunun ByLock kullandığı iddiasına ilişkin bireyselleştirilmiş bilgilerin toplanmasına hizmet etmekle kalmadığını, aynı zamanda ByLock'un münhasıran örgütsel bir iletişim aracı olarak nitelendirilmesi için temel oluşturduğunu ve böylece doğrudan başvurunun mahkûmiyetine yol açtığını vurgulamıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 327, 328).

v. ByLock materyalinin potansiyel olarak başvurunun kendisini aklamasına veya bu materyalin kabul edilebilirliğine, güvenilirliğine, eksiksizliğine veya delil değerine itiraz etmesine olanak tanıyabilecek unsurlar içerdiğinin gözardı edilemeyeceğini vurgulamıştır. ByLock sunucusundan elde edilen ham veriler başvurucuya açıklanmadığı için başvurunun bu kanıtların bütünlüğünü ve güvenilirliğini ilk elden test edemediğini ve bunlara atfedilen anlam ve öneme itiraz edemediğini belirtmiştir. Bu durum -kural olarak- ulusal mahkemelere bu konuları en kapsamlı incelemeye tabi tutma konusunda daha büyük bir sorumluluk yüklemiştir. Konuyu yerleşik içtihadı temelinde incelemiş, bu nedenle savunmaya yönelik zorlukların, başvurunun aleyhindeki delillere itiraz etme ve savunmasını etkili ve iddia makamıyla eşit bir şekilde yürütme fırsatına sahip olmasını sağlayan yeterli usuli güvencelerle dengelenmediği sonucuna varmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 329-331).

vi. Söz konusu kararda, ulusal mahkemelerin ByLock'a ait ham verileri başvuru vermeme gerekçelerini sunmadıkları gibi başvurunun verilerin içeriğinin ve bütünlüğünün doğrulanması için bağımsız bir inceleme talebine veya güvenilirliğine ilişkin endişelerine de yanıt vermediklerini vurgulamıştır. Ayrıca başvuru şifresi çözülen ByLock materyalleri hakkında, özellikle de bu uygulama üzerindeki faaliyetlerinin niteliği ve içeriği hakkında bilgi edinme fırsatı da vermediğini belirtmiştir. Bu hususun özellikle başvurunun mahkûmiyetinde bu kanıtların baskın ağırlığı gözönüne alındığında savunma haklarının korunmasında önemli bir adım teşkil ettiğini, bu eksiklikler nedeniyle savunmanın maruz kaldığı zorluğun yerel mahkemelerin ByLock deliline ilişkin inceleme eksiklikleriyle daha da arttığını dile getirmiştir. Daha da önemlisi mahkemelerin ByLock'un 5237 sayılı Kanun'un 314. maddesinin (2) numaralı fıkrası anlamında FETÖ/PDY *üyesi* olmayan biri tarafından kullanılmadığının ve kullanılamayacağını nasıl tespit edildiğini yeterince açıkladığını ifade etmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 332-340).

vii. Ulusal mahkemelerin başvurunun özel ve ilgili taleplerine ve itirazlarına cevap vermemesinin savunma argümanlarına karşı duyarsız kaldıkları ve başvurunun gerçekten *dinlenmediği* konusunda meşru bir şüphe uyandırdığını belirtmiştir. Usulüne uygun olarak gerekçelendirilmiş kararların adaletin düzgün bir şekilde yerine getirilmesi açısından taşıdığı önem gözönünde bulundurulduğunda, mahkemelerin davanın merkezinde yer alan hayati konulardaki sessizliğinin başvurunun mahkemelerin tespitlerine ve ceza yargılamasının *sadece şekil açısından* yürütüldüğüne ilişkin haklı endişelerini de beraberinde getirdiğini ifade etmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 341).

viii. Bu tür elektronik delillerin prensipte terörizm veya diğer organize suçlarla mücadelede çok önemli olabileceğini kabul etmekle birlikte bu delillerin ulusal mahkemeler tarafından adil yargılamanın temel ilkelerini zedeleyecek şekilde kullanılamayacağını vurgulamıştır. Mevcut davadaki eksikliklerin demokratik bir toplumda mahkemelerin kamuoyunda uyandırması gereken güveni sarsıcı ve yargılamanın adillliğini ihlal edici etkilere sahip olduğunu, bu nedenle başvuru hakkındaki ceza yargılamasının hakkaniyete uygun bir yargılamanın gereklilikleriyle uyumadığını belirtmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 344-346).

37. AİHM *Yalçınkaya/Türkiye* kararında yer verdiği değerlendirmeler doğrultusunda, benzer nitelikteki ByLock tespitleri yönünden *Demirhan ve diğerleri/Türkiye* (B. No: 1595/20, 22/7/2025) kararında da suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

38. Anayasa Mahkemesinin 25/9/2025 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Gerekçeli Karar Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

39. Başvurucu, başta *ByLock* programının örgütsel iletişimi sağlamak amacıyla kullanıldığına dair yargılama makamları tarafından mahkûmiyet kararına dayanak alınan delillere ve yapılan değerlendirmelere karşın davanın esasına etkili olarak ileri sürdüğü itirazlarının karşılanmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

40. Bakanlık görüşünde, konuya ilişkin yargısal içtihatlara değinilerek ihlal iddialarının anılan içtihatlar ve somut olayın kendine özgü koşulları birlikte ele alınarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanında, bireysel başvuru formunda dile getirdiği itirazlarını yinelemiştir.

2. Değerlendirme

41. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

42. Anayasa'nın 141. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

43. Başvurucunun iddiaları adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı yönünden incelenmiştir.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

44. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

45. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı, kişilerin hakkaniyete uygun bir şekilde yargılanmalarını sağlamayı ve bu amaca uygunluk yönünden yargılamanın denetlenmesini amaçlamaktadır. Mahkeme kararlarının davanın temel maddi ve hukuki sorunlarıyla taraflarca ileri sürülen ve davanın sonucunu etkileyen iddia ve itirazlar hakkında delillerle bağ kurulmak suretiyle yeterli gerekçe içermesi zorunludur. Uyuşmazlığın hukuki ve maddi sorunlarıyla ilgisiz değerlendirmelere kararda yer verilmesi de gerekçeli karar hakkıyla bağdaşmamaktadır. Karar gerekçesinin belirtilen unsurları taşıması, yargılamanın adil yargılanma hakkı güvencelerine uygun şekilde yürütülüp yürütülmediğinin taraflarca öğrenilmesini sağladığı gibi ayrıca demokratik bir toplumda kendi adlarına verilen yargı kararlarının sebeplerini toplumun öğrenmesinin sağlanması için de gereklidir (bazı ekleme ve farklılıklarla birlikte bkz. *Sencer Başat ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/7800, 18/6/2014, §§ 31, 34).

46. Diğer taraftan kanun yolu incelemesi yapan mercinin, yargılamayı yapan mahkemeye aynı sonuca ulaşması ve bunu aynı gerekçeyi kullanarak veya aynı atıfla kararına yansıtması, kararın gerekçelendirilmiş olması bakımından yeterli görülebilir. Bununla birlikte ilk derece mahkemesince karşılanmayan veya ancak ilk defa kanun yolu merciine ileri sürülebilecek nitelikteki esaslı iddia ve itirazların kanun yolu merciince de değerlendirilmemesi gerekçeli karar hakkının ihlaline yol açabilir (bazı ekleme ve farklılıklarla birlikte bkz. *Mehmet Yavuz* [1. B.], B. No: 2013/2995, 20/2/2014, § 51).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

47. FETÖ/PDY'ye üye olma suçunu işlediği iddiasıyla başvuru hakkında kamu davası açılmıştır. Diğer delillerin yanı sıra BTK tarafından Mahkemeye sunulan CGNAT kayıtlarına göre başvuru adına kayıtlı GSM hattına tanımlanan IP numaralarının ByLock IP'lerine bağlantılar yaptığı tespit edilmiş; EGM-KOM tarafından Mahkemeye sunulan ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda bu bağlantılar sonucunda ByLock sunucusu üzerinde başvuru tarafından oluşturulduğu belirlenen "21915" user-ID numarası ile söz konusu numaraya bağlı olarak oluşturulan alt verilere yer verilmiştir. Başvurucu, Mahkemenin 7/12/2017 tarihli kararıyla terör örgütüne üye olma suçundan mahkûm edilmiştir. Mahkûmiyet gerekçesinde, başvuru hakkında EGM-KOM tarafından düzenlenen ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı ile başvurunun kullanımındaki GSM hattına dair CGNAT verileri doğrultusunda FETÖ/PDY mensuplarının kullanımına

sunulan ByLock iletişim programını "21915" user-ID numarasıyla kullanmasına ve AKTİF EĞİTİM-SEN'e üye olmasına dayanılmıştır. Kararda, başvuruçunun kullandığı belirtilen ByLock programına ilişkin olarak yapılan değerlendirmede bu programın FETÖ/PDY'nin haberleşme ağı olduğu ve bu yapılanma tarafından geliştirilip kullanıldığı, programın özellikleri itibarıyla bunu kullananların örgüte bağlantısının bulunduğu ifade edilmiştir. Daire kararında ise mahkeme kararında yer verilen gerekçeye ek olarak başvuruçunun çocuklarını örgüte müzahir okula göndermesi de başvuru aleyhine delil olarak değerlendirilmiştir (bkz. §§ 11-13).

48. Yargıtay; sanıkların FETÖ/PDY ile irtibatlı ve iltisaklı dernek, sendika ve diğer sivil toplum örgütlerine üyeliklerinin örgütün nihai amacını bildiğini, örgüte organik bir bağ kurarak hiyerarşisine dâhil olduğunu tek başına göstermediğini kabul etmiştir [birçok karar arasından bkz. (kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 20/4/2021 tarihli ve E.2020/5713, K.2021/2837; 22/3/2021 tarihli ve E.2020/1864, K.2021/2227; 9/10/2019 tarihli ve E.2019/1326, K.2019/5918; 19/10/2020 tarihli ve E.2019/5604, K.2020/5065 sayılı kararları]. Yargıtay, sanıkların sadece FETÖ/PDY ile irtibatlı ve iltisaklı derneklerde üyelik kayıtlarının bulunmasının silahlı terör örgütüne yardım suçunu oluşturmayaacağına [(kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 7/4/2021 tarihli ve E.2020/6785, K.2021/2588 sayılı kararı], *sendika ve dernek üyeliğine dair eylemlerinin sempati ve iltisak boyutunu aşmadığına ve örgüt hiyerarşisine dâhil olduklarını göstermediğine* [(kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 17/6/2021 tarihli ve E.2019/9574, K.2021/4104; 17/3/2021 tarihli ve E.2019/8868, K.2021/2169 sayılı kararları], terör örgütüne müzahir derneğin organlarında yer almalarının tek başına örgüt hiyerarşisine dâhil olduğunu göstermediğine [(kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 16/3/2021 tarihli ve E.2020/5437, K.2021/2637 sayılı kararı] karar vermiştir.

49. Diğer yandan Yargıtay, yerleşik kararlarında kişilerin çocuklarını FETÖ/PDY ile bağlantılı okul veya dershanelere göndermelerinin terör örgütü üyeliği suçu bakımından örgütsel bir faaliyet olarak kabul edilmediğini değerlendirmektedir [benzer yönde birçok karar arasından bkz. (kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 21/5/2019 tarihli ve E.2018/7220, K.2019/3659; 25/4/2019 tarihli ve E.2018/6390, K.2019/2961; 1/4/2019 tarihli ve E.2018/5527, K.2019/2206 sayılı kararları].

50. Mahkeme ve Daire kararlarında mahkûmiyete esas alınan deliller ve Yargıtay kararları birlikte değerlendirildiğinde başvuru hakkındaki mahkûmiyetin belirleyici delili başvuruçunun ByLock programını kullandığının tespit edilmesidir.

51. Anayasa Mahkemesi *Ferhat Kara* ([GK], B. No: 2018/15231, 4/6/2020) kararında "*yapısı, kullanım şekli ve teknik özellikleri itibarıyla sadece FETÖ/PDY mensuplarıncı -örgütsel iletişimde gizliliği sağlama amacıyla- kullanılan kriptolu iletişim ağının başvuruç tarafından kullanılmasının terör örgütüne üye olma suçu açısından mahkûmiyete dayanak alınmasının, adil yargılanma hakkı kapsamındaki usul güvencelerini tamamen etkisiz hâle getiren ve açıkça keyfi bir uygulama olarak değerlendirilemeyeceği, dolayısıyla ByLock'un mahkûmiyette tek veya belirleyici delil olarak kullanılmasına ilişkin iddiaların kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu*" nu değerlendirmiştir (*Ferhat Kara*, § 161).

52. Anayasa Mahkemesi, ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı ve onu destekleyen diğer veriler doğrultusunda ByLock programının kullanıldığına dair tespitin terör örgütü üyesi olma suçu açısından verilen mahkûmiyet kararında belirleyici delil olarak değerlendirilmesini *Adnan Şen* ([GK], B. No: 2018/8903, 15/4/2021) kararında *suçta ve cezada kanunilik ilkesi* açısından ele almıştır. Bu kararda Anayasa Mahkemesi, *ByLock*

programını kullanmak şeklinde gerçekleşen faaliyetin örgütsel nitelikte olduğuna, başvuruçunun örgüt içi iletişimin sağlanması amacıyla FETÖ/PDY mensuplarının kullanımına sunulan ByLock programını örgütsel amaçla kullandığına, dolayısıyla başvuruçunun bu oluşumun suç işlemek amacıyla olduğunun bilincinde olduğuna dair adli makamlarca yapılan yorumların kanun koyucunun yasak olarak belirlediği fiilin kapsamını suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırı olacak şekilde genişletmediğini, örgüt üyeliğine ilişkin kuralın özüyle çelişmediğini ve öngörülebilir olduğunu, atılı suçun unsurları netleştirilirken öngörülebilir ve suçun mahiyetine uygun olma konusunda özen gösterildiğini değerlendirmiş ve ihlal olmadığı sonucuna ulaşmıştır (*Adnan Şen*, § 121).

53. Bununla birlikte AİHM, Anayasa Mahkemesinin *Ferhat Kara ve Adnan Şen* kararlarından sonraki süreçte verdiği *Yalçınkaya/Türkiye* kararında, ulusal mahkemelerin mevzuat hükümlerini geniş ve öngörülemez bir şekilde yorumlayarak ByLock kullanımının silahlı terör örgütü üyeliği anlamına geldiğini tespit ettiklerini belirtmiş; bu bağlamda ulusal hukuktaki suçun yasal tanımı kapsamında gerekli olan kastın varlığı ayrıca tespit edilemezsiniz ByLock programını kullanan kişilere doğrudan ve etkili bir şekilde objektif sorumluluk yüklediği kanaatine varmıştır. Dolayısıyla AİHM, bu durumun suçun özellikle de manevi unsurlarının oluşup oluşmadığını değerlendirme gereği duyulmaksızın terör örgütü üyesi olma suçunu katı bir sorumluluk suçuna dönüştürme ve böylece iç hukukta açıkça belirtilen gerekliliklerden ayrılma etkisi yarattığı sonucuna ulaşmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 271, 272).

54. Öte yandan Yargıtay özellikle AİHM'in *Yalçınkaya/Türkiye* kararından sonraki tarihlerde verdiği kararlarda, yazışmalarında örgütsel içerik tespit edilemeyen sanıkların ByLock programını örgütsel iletişim amacıyla kullanıp kullanmadıklarının ve örgüt yapılanmasına dâhil olup olmadıklarının hukuki bir kesinlik içinde ortaya konulabilmesi için -somut olayın özelliğine göre ve ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanaklarına yansıyan verilere yönelik- yapılması gerekli görülen araştırma işlemlerini güncel ve istikrarlı içtihatlarında belirlemiştir (bkz. §§ 19-25).

55. Bu çerçevede Yargıtayın anılan kararlarında, ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanakları'na göre sanığı arkadaş listesine ekleyen, sanığın kendi listesine eklediği veya irtibatlı olduğu (roster kayıtları) -kimlik bilgileri belirlenebilmiş olan- diğer ByLock kullanıcıları hakkında herhangi bir soruşturma ya da kovuşturma olup olmadığının araştırılması, varsa bu kişilerin sanıkla ilgili olarak aşamalarda verdikleri tüm ifadelerin getirilerek icabında tanık olarak dinlenmelerinin sağlanması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca -lüzum görülmesi hâlinde- Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'nde (UYAP) araştırma yapılarak sanık hakkında verilmiş herhangi bir ifade bulunup bulunmadığının da araştırılması, varsa bu ifade tutanaklarının onaylı örneklerinin getirilerek duruşmada 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 217. maddesi uyarınca sanık ve müdafisine okunması, aynı Kanun'un 210. maddesi kapsamında tek veya belirleyici ifade yahut beyan sahiplerinin duruşmada tanık sıfatıyla dinlenerek bunun sonucuna göre sanığın hukuki durumunun belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

56. Somut olayda, ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanakları'nda yer alan verilere göre başvuruçuyla ilişkilendirilen user-ID numarası üzerinden ByLock kullanıcıları olduğu tespit edilen diğer kişilerle yapılan yazışmaların örgütsel nitelikte olmadığı ve karşılıklı olarak örgütsel nitelikte e-posta da gönderilmediği ilk bakışta anlaşılabilir olup yargılama makamları tarafından da yazışmalara dair bu yönde bir tespitte bulunulmamıştır. Öte yandan ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanakları'ndaki roster kayıtlarında bulunan veya bu

user-ID'nin irtibatlı olduğu belirlenen diğeri ByLock kullanıcılarının birçoğunun kimlik bilgileri de tespit edildiğı hâlde, Yargıtayın ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda yer alan verilerle ve UYAP araştırmalarına ilişkin uygulamaları dikkate alındığında anılan kararlarda belirtilen araştırmalar da Mahkemece yapılmamıştır (Yargıtayın araştırılması gerektiğini değerlendirdiğı hususlar yönünden bkz. §§ 19-25, 52, 53). Nitekim Anayasa Mahkemesi de *Ferhat Kara* kararında somut olayın kendine özgü koşullarının kişilerin ByLock kullanımına yönelik itirazlarının ayrı ve açık yanıt verilmesini gerektirdiğı durumlarda -Yargıtay kararlarında öngörülen- gerekli araştırma ve incelemelerin yapılması gerektiğı sonucuna ulaşmıştır (*Ferhat Kara*, § 157; gerekçeli karar hakkı yönünden bkz. *Yunus Usluer* [1. B.], B. No: 2018/38137, 10/5/2022, §§ 40-44; *Nagehan Özgül* [2. B.], B. No: 2018/38165, 15/6/2022, §§ 45-48; silahların eşitliğı ve çelişmeli yargılama ilkeleri yönünden bkz. *Esra Saraç Arslan* [GK], B. No: 2019/10514, 28/12/2022, §§ 55-60; *Sabri Yılmaz* [2. B.], B. No: 2018/11960, 30/3/2022, § 49; *Oğuzhan Aksoy* [2. B.], B. No: 2018/37293, 13/9/2022, §§ 66-68; *Harun Evren* [1. B.], B. No: 2020/17037, 13/4/2022, §§ 34-38; *Y.Y.* [2. B.], B. No: 2020/22966, 19/10/2022, §§ 36-38).

57. Dolayısıyla muhakeme sürecinde elde edilen deliller, Mahkeme ve Dairenin gerekçeleri ile Yargıtayın gelinen aşamadaki güncel uygulamaları dikkate alındığında, kişilerin *örgüt talimatı ile ByLock ağına dâhil olduğunun ve ByLock 'u gizliliğı sağlamak için haberleşme amacıyla kullandıklarının* belirlenmesi açısından Yargıtayın ilkesel olarak ortaya koyduğu ve yapılmasını gerekli gördüğü araştırmaların somut olayda yerine getirilmediğı anlaşılmıştır. Bu durumda başvurunun -ByLock programını kullanmadığına yönelik itirazının yanı sıra- anılan programı örgütsel iletişim amacıyla kullanmadığına dair iddiası kararın sonucunu değiştirebilecek nitelikte olduğı hâlde Mahkemece bu iddia hakkında somut bir değerlendirmede bulunulmadığı görülmüştür. Yine istinaf ve temyiz incelemesi sırasında da bu eksikliğin telafi edilmediğı anlaşılmıştır. Bu nedenle yargılama süreci bir bütün olarak değerlendirildiğinde başvurunun mahkûmiyeti için gerekli olan yeterli gerekçenin ortaya konulamadığı sonucuna varılmıştır.

58. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

Ömer ÇINAR bu sonuca katılmamıştır.

B. Diğer İhlal İddiaları

59. Başvurucunun;

i. Suç isnadına bağlı tutulduğu muhakeme süreci itibarıyla kişi özgürlüğü ve güvenliğı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Mehmet Emin Kılıç* ([2. B.], B. No: 2013/5267, 7/3/2014, §§ 19-32) ve *Mehmet Şimşek* ([1. B.], B. No: 2018/10953, 22/7/2020) kararları doğrultusunda *süre aşımı*; mahkûmiyete bağlı tutulduğu süreç yönünden kişi özgürlüğü ve güvenliğı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Ç.Ö.* ([GK], B. No: 2014/5927, 19/7/2018, §§ 36-39) kararı doğrultusunda *açıkça dayanaktan yoksun olması*,

ii. Ceza infaz kurumunda müdafî ile yaptığı görüşmelerin kısıtlanması, sesli ve görüntülü olarak kaydedilmesi ve görevli tarafından izlenmesi nedeniyle müdafî yardımından yararlanma hakkı ile yasal haklarının hatırlatılmaması, iddianamenin

özetinin okunması, aynı davada birden fazla kişiyle yargılanması ve kendisine savunma yapma olanağı sağlanmaması nedenleriyle savunma için gerekli zaman ve kolaylıklardan yararlanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddialarının kanun yoluna başvuru dilekçelerinde öne sürülmemesi nedeniyle *Onur Kara* ([1. B.], B. No: 2017/29853, 8/7/2020, §§ 32-34) kararı doğrultusunda *başvuru yollarının tüketilmemesi*; *ByLock* verilerinin elde edilme usulü yönünden hakkaniyeti uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Özlem Yıldırım* ([GK], B. No: 2022/73725, 28/12/2022, §§ 30-33) kararı doğrultusunda *açıkça dayanaktan yoksun olması*,

iii. Ceza infaz kurumunda ailesiyle yaptığı konuşmaların dinlenmesi, gönderdiği mektupların ve müdafii ile yaptığı görüşmelerin kayıt altına alınması nedenleriyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının ilgili yargısal yollar tüketilmeden bireysel başvuruda bulunulması nedeniyle *Bayram Gök* ([2. B.], B. No: 2012/946, 26/3/2013, §§ 20-24) kararı doğrultusunda *başvuru yollarının tüketilmemesi*; yasal şartları oluşmadan konutunda arama yapılması ve ele geçirilen materyaller üzerinde inceleme yapılması nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Hasan Akboğa* ([GK], B. No: 2016/10380, 27/3/2019, §§ 91-109) kararı doğrultusunda *açıkça dayanaktan yoksun olması*,

iv. Muhakeme sürecinde görev alan adli makamların bağımsız ve tarafsız olmamaları nedeniyle bağımsız ve tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, basın açıklamaları nedeniyle masumiyet karinesinin, dijital eşyalarına el konulması nedeniyle mülkiyet hakkının, kendisine ve ailesine ait kişisel verilerin hukuka aykırı olarak ele geçirilmesi ve kendisiyle benzer durumda olan farklı kişilerin yargılamadan muaf tutulmaları nedeniyle adil yargılanma hakkı ile bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin temellendirmeksizin soyut şekilde ileri sürdüğü iddialarının da *Cemal Günsel* ([GK], B. No: 2016/12900, 21/1/2021) kararı doğrultusunda *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

60. Başvurucu ayrıca *ByLock* verilerini içeren dijital materyallerin Mahkeme huzuruna getirilmemesi ve bu veriler üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılmaması nedeniyle adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ilkesinin, terör örgütü üyeliği suçuyla ilgili olarak yapılan yargısal yorumların öngörülebilir olmaması ve suç oluşturmayan bazı eylemlerin mahkûmiyete esas alınması nedeniyle de suçta ve cezada kanunilik ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

61. AİHM'in *Yalçınkaya/Türkiye* kararında *ByLock* verileri açısından savunmaya yönelik zorlukların, delillere itiraz etme ve savunmayı etkili ve iddia makamıyla eşit bir şekilde yürütme fırsatına sahip olunmasını sağlayan yeterli usuli güvencelerle dengelenmediği gerekçesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiş olması karşısında (bkz. § 36) somut olayda başvurunun aşamalarda dile getirdiği benzer yöndeki itirazlarının da dikkate değer olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte başvuruda gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verildiğinden kararda varılan sonuç ve uygun görülen giderime göre, suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine ilişkin şikâyetler hakkında kabul edilebilirlik ve esas yönünden ayrıca bir incelenme yapılmasına gerek olmadığına karar vermek gerekir.

VI. GİDERİM

62. Başvurucu; ihlalin tespiti, yeniden yargılama yapılması ile 500.000 TL maddi ve 1.000.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

63. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)* [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

64. Öte yandan hak ihlali kararından Anayasa Mahkemesinin davanın neticesiyle ilgili bir tutum sergilediği sonucu çıkarılmamalıdır. Anayasa Mahkemesince verilen hak ihlali kararı uyumsuzluğun sonuçlarından bağımsız olup davanın kabulüne, reddine ya da beraate veya mahkûmiyete karar verilmesi gerektiği anlamına gelmemektedir. Kural olarak yargılamanın her aşamasında olduğu gibi ihlalin sonuçlarını gidermek üzere yeniden yapılacak yargılama sonunda da -mahkemece hüküm kurulmadan önce dosyaya sunulan diğer delillerle hükmün kurulmasından sonra başvuru hakkında dosyaya giren yeni deliller de dâhil olmak üzere- delillerin dava ile ilişkisini kurma ve bunları değerlendirip sonuç çıkarma yetkisi ilgili mahkemelere aittir.

65. Başvurucu; maddi zarara ilişkin olarak bilgi/belge sunmadığından maddi tazminat talebinin, ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasının yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından da manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

2. Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının, mülkiyet hakkının, özel hayata saygı hakkının, adil yargılanma hakkının güvencelerinden olan müdafiden yararlanma hakkının, savunma için gerekli zaman ve kolaylıklardan yararlanma hakkının, *ByLock* verilerinin elde edilme usulü yönünden hakkaniyete uygun yargılanma hakkının, bağımsız ve tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, masumiyet karinesinin ve adil yargılanma hakkı ile bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddiaların *kabul edilebilirlik kriterlerini karşılamaması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE Ömer ÇINAR'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

C. Suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile adil yargılanma hakkı kapsamındaki silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine ilişkin iddiaların İNCELENMESİNE GEREK OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

D. Kararın bir örneğinin gerekçeli karar hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Samsun 3. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2017/40, K.2017/439) GÖNDERİLMESİNE,

E. Başvurucunun tazminat talebinin REDDİNE,

F. 30.000 TL vekâlet ücretinden oluşan yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

G. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 25/9/2025 tarihinde karar verildi.

KARŞIOY

Başvurucu, karar sonucunu değiştirebilecek nitelikteki esaslı iddialarının karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğini iddia etmiş, Sayın Mahkemece yapılan değerlendirmede çoğunluk tarafından, başvurusunun Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği kabul edilmiştir. Aşağıda belirttiğim nedenlerle çoğunluk görüşüne katılmıyorum. Şöyle ki;

Başvurucu olayların gerçekleştiği tarihte öğretmen olarak görev yapmaktadır. Başvurucuya iddianameye konu eylemler ve dosya kapsamı hakkında bilgi verilmiş ve savunması alınmıştır. Dosya kapsamında BTK'ya yazılan müzekkere ile bylock programını kullanıp kullanmadığı sorulmuş, BTK tarafından CGNAT kayıtları ve EGM-KOM tarafından 21915 user ID numarasına ait ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı dosyaya sunulmuştur. Söz konusu kayıtlara göre 21915 user ID numarasının başvuru adına kayıtlı GSM hattı üzerinden kullanıldığı, tespit edilen ilk log tarihinin 8.11.2014 tarihi olduğu, bu user ID üzerinden aktif olarak yazışma/arama yapıldığı ve e posta alınıp gönderildiği tespit edilmiştir. Yerel Mahkeme, başvurusunun ByLock kullandığı, Aktif Eğitim-Sen'e üye olduğu, çocuklarının örgüte müzahir okullarda öğrenim gördüğü gerekçesi ile başvuru hakkında terör örgütü üyeliğinden mahkûmiyet kararı vermiştir.

Yargılamada başvurucuya esas hakkında mütalaaya savunma imkânı tanınmış ve başvurusunun savunması sonrasında hüküm verilmiştir. Yargılamayı yapan Ağır Ceza Mahkemesi tüm dosya kapsamını nazara alarak, hukuk kurallarını nasıl uyguladığını ve yorumladığını, ayrıca takdir yetkisini gerekçelendirerek hüküm kurmuştur. Yerel Mahkemenin kararı istinaf ve temyiz kanun yollarından geçerek kesinleşmiştir. Buna göre, başvurusunun bireysel başvurusunda yer alan iddiaları kanun yolu şikâyeti niteliğini haiz olup, bireysel başvuruda bu hususların değerlendirilmesi mümkün değildir.

Anayasa Mahkemesi, Aydın Yavuz ve Diğerleri başvurusunda (*Başvuru Numarası: 2016/22169, Karar Tarihi: 20/6/2017, R.G. Tarih ve Sayı: 30/6/2017-30110*) darbe teşebbüsünün arkasındaki yapılanmaya ilişkin olarak FETÖ/PDY örgütünün özellikleri hakkında kapsamlı açıklamalara yer vermiştir. Söz konusu kararda Millî Güvenlik Kurulu'nun (MGK) 20/7/2016 tarihli toplantısında darbe girişiminin değerlendirildiği, FETÖ/PDY'nin başlangıçta özellikle din ve eğitim alanında faaliyet göstererek toplumda meşruiyet kazanmaya çalıştığı, FETÖ/PDY'nin bünyesinde bulunan ışıık (talebe) evleri, okullar, yurtlar ve dershaneler aracılığıyla ulaştığı gençleri amaçları doğrultusunda yetiştirdiği ve bu kişilerin yapılanmanın insan kaynağını oluşturduğu, bu örgütün kuruluş aşamasından itibaren etkisi altına aldığı eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, medya kuruluşları, ticari kuruluşlar ve kamu görevlileri aracılığıyla milleti ve devleti kontrol altında tutmayı amaçladığı, yetkili makamlar tarafından yapılan çok sayıda sözlü ve yazılı açıklamada genel olarak, darbe teşebbüsünün Fetullah Gülen'in talimatı ile başlatıldığı ve onun onayladığı plan doğrultusunda TSK içinde yuvalanmış FETÖ/PDY mensupları, örgüt yöneticisi konumundaki kamu görevlileri, siviller ile polis ve jandarma içine sızmış FETÖ/PDY üyeleri tarafından icra edildiği belirtilmiştir. Söz konusu kararda, FETÖ/PDY terör örgütünün ortaya çıkması ve toplumda meşruiyet kazanmasındaki en önemli unsur, eğitim faaliyetleri olarak belirtilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin aynı kararında (Aydın Yavuz ve Diğerleri Başvurusu), yetkili makamlarca ve soruşturma mercilerince 15 Temmuz darbe teşebbüsünün faili olduğu belirtilen FETÖ/PDY'ye ilişkin olarak özellikle son yıllarda yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda bu yapılanmanın özelliklerine ve faaliyetlerine ilişkin birçok tespit ve değerlendirmeye yer verilerek, özetle; FETÖ/PDY'nin yöneticileri ve üyelerinin, faaliyetlerini gizlilik esasıyla yürüttüğü ve gizliliği sağlayacak haberleşme yöntemleri kullandığı, gizlilik anlayışı, devlet yönetimi bakımından önemli görülen TSK, yargı, emniyet ve mülki idare birimlerinde ayrı bir titizlikle uygulandığı, FETÖ/PDY'nin gerçek amacının devleti ele geçirmek olduğu belirtilmiştir.

Yine Anayasa Mahkemesi'nin yerleşik içtihatlarında belirtildiği üzere, delillerin değerlendirilmesi ve hukuk kurallarının yorumlanması bireysel başvurunun ikincilliği ilkesi yargılamayı yapan derece mahkemelerinin görevidir. Anayasa Mahkemesinin görevi ise, derece mahkemelerinin yorumlarının açıkça keyfi veya bariz takdir hatası içerecek nitelikte olup olmadığını incelemektir. Başvurucu hakkında terör örgütü üyeliğinin sübut bulunduğunu kabul eden yerel mahkeme somut olay bağlamında ByLock kullanımını ve diğer delilleri değerlendirmiş, kararını gerekçelendirmiş ve hüküm kurmuştur. Yerel mahkeme gerekçeli kararında ByLock delilleri yanında sendika üyeliği, çocukların öğrenim gördüğü okul gibi delilleri nazara aldığını belirtmiş olup, başvuru hakkında mahkûmiyet hükmü kurarken tek ve belirleyici delil olarak ByLock deliline dayanmamıştır. Yerel mahkemenin kararı gerekçeli olup, hukuk kurallarının uygulanmasında bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik de mevcut değildir.

Bu nedenlerle başvurunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye
Ömer ÇINAR